EUROOPA KONTROLLIKODA

ET

2019

Kokkuvõte kontrollikoja märkustest,

mis puudutavad komisjoni õigusaktide ettepanekuid järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta

Veebruar 2019

Sisukord

Presidendi eessõna 4

Meie märkused, mis puudutavad komisjoni ettepanekut mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kohta 6

Üldised küsimused – mida me ütlesime? 6

Kas rahastamisprioriteedid põhinesid strateegilistel kaalutlustel? 7

Milliseid muudatusi pakutakse eelarve paindlikkuse ja rahaliste vahendite eraldamise parandamiseks? 7

Kui veenev on rõhuasetus lihtsustamisele ja tulemuslikkusele? 8

Kuidas saaks parandada aruandekohustuse täitmist? 8

Tulud – mida me ütlesime? 9

Kulutused – mida me ütlesime? 10

Teadusuuringud ja innovatsioon 11

Ühtekuuluvus 12

Põllumajandus ja loodusvarad 14

Naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvaheline koostöö 16

InvestEU 17

Valdkonnaülesed aspektid – mida me ütlesime? 19

Õigusriigi põhimõtte kaitsmine 19

Võitlus pettuse ja korruptsiooni vastu 20

Õigusaktide mõju hindamine: parema õigusloome põhimõte 21

Teiste tööle tuginevaks töövõtuks vajalikud tingimused ei ole loodud 23

Euroopa Liidu loodud organite sõltumatu välisauditi tugevdamine 24

Taustteave 25

Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 pakett – 51 seadusandlikku ettepanekut 25

Mitmeaastase finantsraamistiku seadusandlik menetlus 25

Ajastus 26

Meie roll mitmeaastase finantsraamistiku seadusandlikus menetluses 27

Lisad **30**

Lisa I. Ülevaade mitmeaastase finantsraamistiku paketti puudutavatest komisjoni seadusandlikest ettepanekutest **30**

Lisa II. Komisjoni ettepanek mitmeaastaseks finantsraamistikuks 2021–2027 – ELi 7-aastases eelarves kavandatud muudatused **36**

Lisa III. Euroopa Liidu toimimise leping – kontrollikoja arvamuste õiguslik alus **37**

Presidendi eessõna

Järgnevatel lehekülgedel esitatakse kokkuvõte peamistest märkustest, mille Euroopa Kontrollikoda esitas ELi kaasseadusandjatele – Euroopa Parlamendile ja nõukogule – et need saaksid arutada komisjoni seadusandlikke ettepanekuid mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kohta ja nende üle otsustada.

Käesolevas väljaandes antakse sisutihe ülevaade kontrollikoja panusest mitme eelarvevaldkonna kohta. See tugineb peamiselt 2018. aastal komisjoni ettepanekute kohta esitatud arvamustele, kuid ka meie hiljutistele infodokumentidele ja muudele aruannetele, mis käsitlevad ELi rahalisi vahendeid, ning meie kogutud kogemustele. Meie märkused keskendusid eelkõige ELi rahastamisprioriteetide seadmise ettepanekute protsessile, ELi eelarve paindlikkusele, tulemuslikkusele keskendumisele ja halduskorra lihtsustamisele ning aruandlus- ja auditeerimiskorrale.

Rõhutame, et tõhus parlamentaarne järelevalve peab põhinema rangel aruandekohustusel. Seetõttu tegime ettepaneku, et üldreeglina tuleks kõigi Euroopa Liidu loodud organite välisaudiitoriks nimetada Euroopa Kontrollikoda.

Üldiselt me toetame komisjoni jõupingutusi ELi eelarve ajakohastamiseks 2020. aastale järgnevaks perioodiks. Samal ajal rõhutame nii oma arvamustes komisjoni seadusandlike ettepanekute kohta kui ka oma aruannetes mitmeid võimalikke riske, loetleme puudusi ja esitame konkreetseid parandusettepanekuid. Mõned neist parandustest nõuavad põhiõigusaktide muutmist, kuid paljude teiste puhul saaks komisjon olukorda parandada delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktidega. Komisjon on Euroopa Kontrollikojaga väga harva konsulteerinud muude kui seadusandlike aktide

üle, kuigi need sisaldavad sageli olulisi sätteid, mis mõjutavad ELi kulutuste korrektsust ja tulemuslikkust.

Komisjon kavatseb võtta mitmeaastase finantsraamistiku seadusandliku paketi vastu 2019. aasta lõpuks, st algsest ajakavast palju hiljem. Seega on ajakava tihe. Perioodi 2014–2020 kogemus on näidanud, kui raske on kaotatud aega tasa teha, kui juba õigusraamistiku vastuvõtmisel ollakse ajakavast maha jäänud. Seepärast julgustame Euroopa Parlamenti ja nõukogu jõudma poliitilisele kokkuleppele nii vara kui võimalik, et rakendamine saaks alata kohe programmitöö perioodi alguses 2021. aastal.

Euroopa Kontrollikoja president
Klaus-Heiner Lehne

Meie märkused, mis puudutavad komisjoni ettepanekut mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kohta

Üldised küsimused – mida me ütlesime?

Esimeses osas tehakse kokkuvõte meie märkustest, mis puudutavad komisjoni peamist ettepanekut mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kohta; seejuures käsitletakse nelja konkreetset aspekti:

— strateegilistel kaalutlustel põhinev rahastamisprioriteetide seadmise protsess;

— ELi eelarve paindlikkus ja rahaliste vahendite kavandatav eraldamine;

— kuluprogrammide lihtsustamine ja tulemuslikkusele suunatus;

— aruandluskord.

On oluline meeles pidada, et meie ülesanne ei ole hinnata uues mitmeaastases finantsraamistikus kavandatud poliitilisi prioriteete või rahaliste vahendite eraldamist.

Kas rahastamisprioriteedid põhinesid strateegilistel kaalutlustel?

Nõustume komisjoni ettepanekuga viia eelarve struktuur ja vahendite eraldamine paremasse kooskõlla oma poliitiliste prioriteetidega ning suunata kulutused meetmetele, mis annavad tõendatavalt ELi lisaväärtust.

Märgime siiski, et komisjon hakkas perioodi 2021–2027 finantsplaneerimise üle läbi rääkima hoolimata sellest, et liikmesriikidega (ja nende vahel) puudub poliitiline kokkulepe ELi strateegiliste eesmärkide kohta järgnevateks aastateks. Praegune strateegia „Euroopa 2020“ lõpeb enne uue perioodi algust. Seega ei põhine komisjoni ettepanek ELi 2020. aastale järgneva aja poliitilistel eesmärkidel, vaid on pigem vahend nende eesmärkide väljatöötamiseks. Peame oluliseks, et ELi seadusandjad tagaksid kogu mitmeaastase finantsraamistiku ajal, et ELi finantsplaneerimisel võetaks asjakohaselt arvesse eesmärkides tehtavaid mis tahes muudatusi.

Samuti täheldame, et komisjon ei ole veel välja pakkunud ELi lisaväärtuse täpset kontseptsiooni, mille alusel saaks põhjalikult hinnata ELi liikmesuse kulusid ja tulusid.

Milliseid muudatusi pakutakse eelarve paindlikkuse ja rahaliste vahendite eraldamise parandamiseks?

Komisjon teeb mitu ettepanekut, mis suurendaksid eelarve üldist paindlikkust (näiteks omavahendite ülemmäära suurendamine, mitmeaastase finantsraamistiku iga-aastaste maksete assigneeringute ülemmäära ja samal aastal tehtud maksete ülemmäära vahelise piiri kaotamine, kasutamata kulukohustuste ja kulukohustustest vabastatud summade reservi loomine).

Usaldusväärse finantsjuhtimise seisukohast nõustume, et need muudatused võiksid lihtsustada kiiret ja tõhusat reageerimist ettenägematutele vajadustele. Samuti märgime, et olukorda selgitaks ettepanek, mille kohaselt erivahendeid (nt Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, Euroopa Liidu Solidaarsusfond, hädaabireserv ja paindlikkusinstrument) ei võetaks maksete assigneeringute iga-aastastel ülemmäärade arvutamisel arvesse.

Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kulutuste võrdlemisel mitmeaastase finantsraamistikuga 2014–2020 tuleb arvesse võtta mitmeid tegureid (nagu inflatsioon ja Ühendkuningriigi EList lahkumise mõju eelarvele) (vt ka ***II lisa***). Samuti märgime, et komisjoni ettepanekud kuluprioriteetide muutmiseks ei põhine iga valdkonna ELi lisaväärtusel. Komisjon peaks täpsustama mitmeaastase finantsraamistiku ettepaneku aluseks olevaid peamisi eeldusi põhjalikus finantsplaanis.

Ühendkuningriigi EList välja astumise valguses (mis võib vähendada olemasolevate rahaliste vahendite hulka) võib lisaks osutuda vajalikuks kaaluda mitmeaastase finantsraamistiku kuluprioriteetide ja rahastamise jaotuse üldist muutmist.

Komisjon peaks seadma mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 prioriteediks piisavate maksete assigneeringute eraldamise, et täita kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku täitmata kulukohustused ja kõik enne 2027. aasta lõppu tasumisele kuuluvad uued kulukohustused.

Kui veenev on rõhuasetus lihtsustamisele ja tulemuslikkusele?

Komisjon teeb ettepaneku vähendada kuluprogrammide arvu ja kohaldada lihtsustatud eeskirju. See vähendaks toetusesaajate ja ELi vahendeid haldavate riiklike või piirkondlike ametiasutuste halduskoormust. Tulude poolel teeb komisjon ka ettepaneku lõpetada ELi eelarvesse tehtavate liikmesriikide maksete suhtes kohaldatav korrigeerimismehhanism.

Üldjoontes me neid ettepanekuid pooldame. Samas usume, et praegu on veel liiga vara hinnata, kas sellised meetmed suurendavad ELi tegevuse tõhusust. Eelkõige peaks lihtsustamine tähendama tarbetute eeskirjade ja menetluste kõrvaldamist, mitte lihtsalt olemasolevate eeskirjade konsolideerimist. Lisaks peab komisjon eelkõige jagatud eelarve täitmise puhul tagama, et liikmesriikide eeskirjad kindlustaksid õige tasakaalu rakendamise lihtsuse ja ELi vahendite õige kasutamise vahel.

Komisjon kavatseb ka parandada kõigis kuluprogrammides keskendumist tulemuslikkusele. Osaliselt tehakse seda selgemate eesmärkide ja vähemate, kuid kvaliteetsemate tulemusnäitajate kehtestamisega.

Nõustume, et kõigil programmidel peab olema ühtne ja kindel tulemusraamistik, mida saaks pidevalt kasutada ELi kulutuste tulemuslikkuse kontrollimiseks.

Kuidas saaks parandada aruandekohustuse täitmist?

Komisjon pakub oma kuluprogrammide jaoks välja sidusama ja läbipaistvama raamistiku. Vähem vahendeid rahastataks väljaspool ELi eelarvet. Usume, et mõlemad meetmed parandavad tõenäoliselt üldist aruandekohustuse täitmist.

On oluline, et ELi kuluprogrammid vastaksid avaliku sektori aruandekohustuse ja läbipaistvuse kõrgeimatele standarditele. Selleks soovitame välja töötada üldised aruandekohustuse põhimõtted, mis võiksid sisalduda mitmeaastase finantsraamistiku ettepanekule lisatud institutsioonidevahelises kokkuleppes.

Täiendav teave meie

— **infodokumendis „Komisjoni ettepanek perioodi 2021–2027 mitmeaastase finantsraamistiku kohta“**, mis avaldati 10. juulil 2018;

— **arvamuses nr 5/2018 omavahendite kohta**, mis avaldati 11. oktoobril 2018.

Tulud – mida me ütlesime?

Käesolevas osas tehakse kokkuvõte meie märkustest omavahendite kohta esitatud komisjoni seadusandlike ettepanekute kohta, mis avaldati mitmeaastase finantsraamistiku paketi osana 2. mail 2018.

Järgmise mitmeaastase finantsraamistiku puhul teeb komisjon ettepaneku jätta tollimaksud ELi omavahendite hulka, kuid vähendada liikmesriikide kogumismäära. Lisaks tehakse ettepanek säilitada kogurahvatulul põhinevad ressursid kui oluline tuluallikas ja lihtsustada käibemaksul põhinevate omavahendite arvutamist. Need kolm omavahendit moodustavad kokku 87% ELi tuludest. Ettepaneku kohaselt lisatakse kolm uut omavahendite allikat, mis põhinevad ELi ettevõtete uuel maksustamisel, ELi heitkogustega kauplemise süsteemil ja ringlusse võtmata plastpakendite maksul.

Meie hinnangul on ELi rahastamiseks välja pakutud süsteem endiselt keeruline. Lisaks toome välja mitmeid küsimusi, mis võivad kahjustada kavandatud uute omavahendite toimimist. Näiteks teeb komisjon ettepaneku arvutada ELi heitkogustega kauplemise süsteemil põhinevad ressursid protsendina saastekvootide enampakkumistest saadud tulust, kusjuures kvootide kogumaht on kindlaks määratud. See tooks küll tulu, ei looks

aga liikmesriikide jaoks täiendavaid stiimuleid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks. Äriühingu tulumaksu ühtne konsolideeritud maksubaas (CCCTB) võetaks etapiviisiliselt kasutusele alles mitu aastat pärast uue mitmeaastase finantsraamistiku algust. Lisaks peaksid liikmesriigid ühtlustama plasti ringlussevõtu andmete kogumise ja arvutamise viisi, mida komisjon peaks seejärel kontrollima.

Samuti oleme seisukohal, et komisjon peaks uuesti läbi vaatama oma ettepaneku käibemaksupõhise omavahendi lihtsustamiseks, kuna uue omavahendi arvutamiseks kasutatavad eeldused ei vasta lihtsustamise põhjendamiseks toodud sammudele.

Ühendkuningriigi EList lahkumise ja Euroopa Arengufondi ELi eelarvesse lisamise mõju tasakaalustamiseks teeb komisjon ettepaneku suurendada omavahendite ülemmäärasid. Komisjon teeb ka ettepaneku lõpetada teatavate liikmesriikide maksete suhtes kohaldatav korrigeerimismehhanism. See oleks samm läbipaistvama ja lihtsama süsteemi suunas. Komisjoni ettepaneku kohaselt viidaks aga nimetatud protsess lõpule alles 2026. aastal.

Täiendav teave meie

— **arvamuses nr 5/2018 omavahendite kohta**, mis avaldati 11. oktoobril 2018.

Kulutused – mida me ütlesime?

Käesolevas osas tehakse kokkuvõte meie märkustest, mis puudutavad järgnevaid olulisi kuluvaldkondi:

— teadusuuringud ja innovatsioon;

— ühtekuuluvus;

— põllumajandus ja loodusvarad;

— naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvaheline koostöö;

— InvestEU.

Teadusuuringud ja innovatsioon

7. juunil 2018 võttis komisjon vastu programmi „Euroopa horisont“ ettepaneku; tegu on 100 miljardi euro suuruse teadus- ja innovatsiooniprogrammiga, mis järgneb programmile „Horisont 2020“.

Meil ei ole palutud kõnealuse ettepaneku kohta arvamust esitada. Ühes hiljutises infodokumendis tegime aga mitu ettepanekut, mis puudutasid programmis „Horisont 2020“ osalemise lihtsustamist.

Näiteks tegime ettepaneku, et komisjon laiendaks veelgi lihtsustatud kuluvõimaluste kasutamist, et suurendada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) ja esmataotlejate arvu ELi teadusuuringute programmides. Seejuures peaks komisjon olema ettevaatlik, et leevendada lihtsustatud kuluvõimalustega kaasnevaid võimalikke riske (vt ühtekuuluvust käsitlevat osa, lk 12).

Samuti soovitasime, et teadusuuringute projektiettepanekuid, mille kvaliteedi komisjon on juba heaks hinnanud, kuid mida ELi teadusuuringute eelarvest ei ole võimalik rahastada, võiks toetada muudest Euroopa või riiklikest programmidest, ilma et need peaksid läbima uue valikumenetluse. See võiks aidata vähendada osalejate halduskoormust.

Täiendav teave meie

— **infodokumendis** „**Panus ELi teadusuuringute programmi lihtsustamisse pärast programmi „Horisont 2020**“, mis avaldati 21. märtsil 2018.

Ühtekuuluvus

29. mail 2018 avaldas komisjon ettepaneku ühissätete määruse kohta, mis käsitleb seitset jagatud eelarve täitmise vormis hallatavat ELi fondi: Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi+, Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahendit. Loetletud seitsme fondi kogumaht on ligikaudu 360 miljardit eurot ehk kuni 30% perioodi 2021–2027 kogueelarvest.

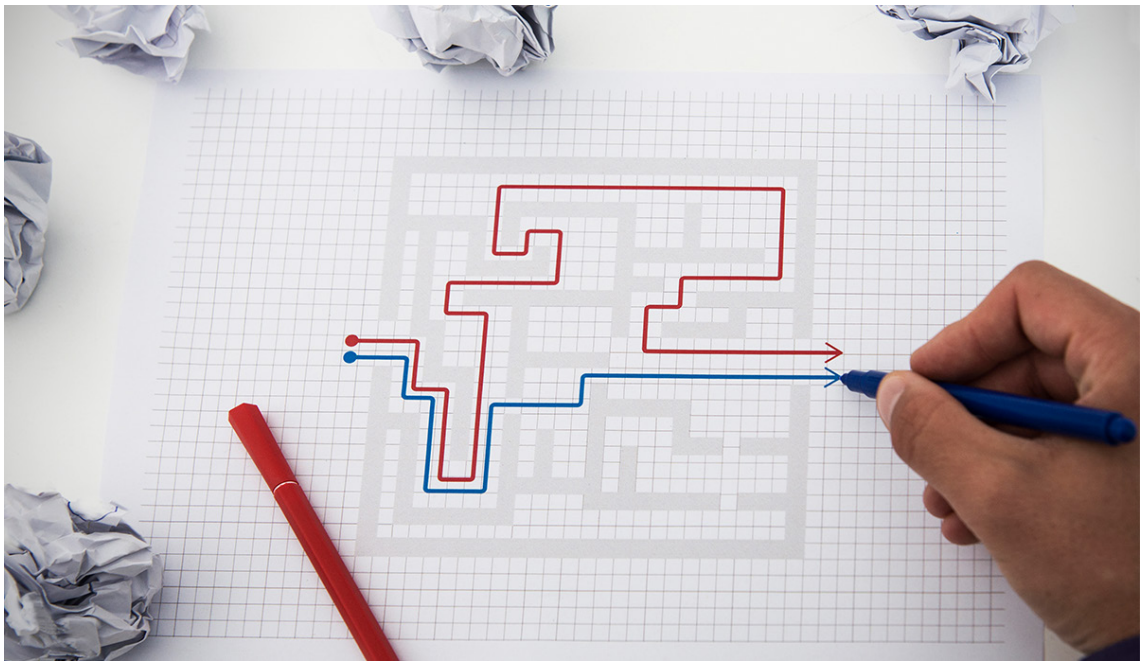

Rahastamistingimused ja keskendumine tulemuslikkusele

Peame positiivseks komisjoni jõupingutusi ELi rahastamise kasutamise ja Euroopa poolaasta vahelise seose tugevdamiseks ning üleminekuks eeltingimustelt lihtsamatele rakendamistingimustele. Kuid kuna puuduvad kogu ELi hõlmav strateegia ja eesmärgid, mis annaksid selge ettekujutuse sellest, mida EL soovib oma poliitikaga saavutada, peavad liikmesriigid ise määratlema asjaomaste fondide strateegilised eesmärgid. Tuleb hoolitseda selle eest, et need riiklikud/piirkondlikud eesmärgid oleksid piisavalt edasipüüdlikud.

Paindlikkus

Üldiselt oleme nõus ühissätete määruse ettepanekus esitatud meetmetega, mille eesmärk on suurendada ELi eelarve paindlikkust. Samas võivad mõned neist suurendada riiklike või piirkondlike ametiasutuste halduskoormust (nt eraldiste kahe-etapiline kavandamine) või vajada täiendavaid selgitusi.

Lihtsustamine

Ettepanek kajastab selgelt komisjoni lihtsustamispüüdlusi, mida me täielikult toetame. Mõnel juhul oleme aga seisukohal, et eeskirjade järgimist ja usaldusväärset finantsjuhtimist ohustavad riskid kaaluvad üles lihtsustamise võimalikud eelised. Eelkõige:

— lihtsustamisega võib toetusesaajate ja riiklike või piirkondlike haldusasutuste jaoks kaasneda reeglite ebaselgus;

— ettepanekus sisalduvate meetmete paljususega (nt lihtsustatud kuluvõimalused, kuludega mitteseotud rahastamine) võib kaasneda asjaolu, et hüvitatavad kulud ei ole proportsionaalsed kantud kuludega, mis omakorda ohustab kulutasuvust;

— teatud menetlustest loobumine (nt programmide eelhindamine, suurprojektide hindamine, strateegiline aruandlus ja tulemusreserv) nõrgendaks tulemuste saavutamiseks mõeldud mehhanisme.

Kõnealuse poliitikavaldkonna iga-aastane rahastamine jagatakse programmide vahel programmitöö perioodi alguses. Iga-aastase eelarve see osa, mida liikmesriik eelnevalt kindlaks määratud ajavahemiku jooksul ära ei suuda kasutada, arvatakse tema eraldisest automaatselt maha ja tagastatakse ELi eelarvesse. Komisjon teeb ettepaneku vähendada vahendite kasutamiseks lubatud aega kolmelt aastalt kahele, mis on tervitatav samm õiges suunas.

Aruandekohustus

Ettepanekus suunatakse vastutus rakendamise eest liikmesriikidele, laiendatakse ühtse auditi korda ja vähendatakse komisjoni rolli. Õige kohaldamise korral võivad need muudatused vähendada halduskulusid ja suurendada tõhusust. Kuid nad kaotaksid ka järelevalve, millega kaasneks kulutuste puhul suurem õigusnormide rikkumise oht, ja mis võiks lõpuks ohustada viimasel 20 aastal sisekontrolli valdkonnas tehtud edusamme.

Täiendav teave meie

— **infodokumendis ühtekuuluvuspoliitika elluviimise lihtsustamise kohta 2020. aastale järgneval perioodil**, mis avaldati 28. mail 2018;

— **arvamuses nr 6/2018 ühissätete määruse kohta**, mis avaldati 31. oktoobril 2018.

Põllumajandus ja loodusvarad

1. juunil 2018 avaldas komisjon ettepaneku 2020. aasta järgse perioodi ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) kohta, mille maht on ligikaudu 330 miljardit eurot. Peamised muudatused võrreldes praeguse programmitöö perioodiga võib kokku võtta järgmiselt:

— üks ÜPP strateegiakava liikmesriigi kohta kõigi ÜPP kulutuste puhul (otsetoetused, maaelu areng ja turumeetmed);

— liikumine tulemuspõhise süsteemi suunas;

— kulude rahastamiskõlblikkuse uus määratlemine (esitatud väljundid ning uus seaduslikkuse ja korrektsuse kontseptsioon);

— kontrollisüsteemide muutmine (see puudutab eelkõige sertifitseerimisasutusi).

Rahastamistingimused ja keskendumine tulemuslikkusele

Toetame komisjoni soovi liikuda ÜPP tulemuspõhise rakendamismudeli suunas. Selgete, konkreetsete ja kvantifitseeritud ELi eesmärkide puudumine tekitab aga ebakindlust selles, kuidas komisjon hakkab liikmesriikide ÜPP strateegiakavasid hindama. Avaldame ka kahetsust selle üle, et tulemusraamistikul on vaid väike motiveeriv mõju: isegi kui eesmärgid olulisel määral saavutamata jäävad, mõjutab see ELi eraldatavat rahastamist vähe, ning heade tulemuste korral makstaks parimal juhul üksnes väikest tulemuspreemiat.

Meis tekitab kahtlusi komisjoni seisukoht, mille kohaselt tugevdab ettepanek ÜPP seoseid keskkonna- ja kliimaeesmärkidega. Lisaks kahtleme selles, kuidas komisjon kavatseb kavandatavate muudatuste keskkonnamõju hinnata või mõõta.

Lõpetuseks märgime, et suurim osa ÜPP kulutustest koosneks ka edaspidi põllumajandustootjatele makstavatest otsetoetustest. Ettepanek ei sisalda piisavalt tõendeid selle kohta, et põllumajandustootjad tegelikult sellist sissetulekutoetust vajavad.

Lihtsustamine

Komisjon paneb ette vähendada õiguslikku raamistikku viielt määruselt kolmele. Praegu Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) vahel jaotatud meetmete kombineeritud kavandamine ühe riikliku ÜPP strateegiakava raames võib loomulikult aidata tagada nende kooskõla. Siiski ei ole selge, kas ÜPP oleks üldiselt palju lihtsam, kuna muudes aspektides keerukus suureneks (ettepanekuga võetaks näiteks kasutusele ökokava, millel on kahe muu keskkonnavahendiga sarnased eesmärgid).

Aruandekohustus

Komisjoni hinnang toetuskõlblikkuse kohta põhineks väljunditel ja juhtimissüsteemil, kuid välistaks ÜPP strateegiakavades konkreetsete toetusesaajate jaoks kehtestatud reeglid. Ettepanekus ei määratleta väljundi mõistet. Meie arvates sõltuvad väljundid aga teatavate meetmete puhul sellest, kas toetusesaajad järgivad strateegiakavades sätestatud kohustusi. Seega ei ole selge, kuidas teatavate kulude rahastamiskõlblikkust hinnatakse.

Lisaks nõrgestatakse ettepanekuga nii liikmesriikide kui ka komisjoni järelevalvealast rolli

— nagu varemgi, oleks makseasutuste ülesandeks tagada ühise põllumajanduspoliitika raames rahastatavate meetmete seaduslikkus ja korrektsus, samal ajal kui sertifitseerimisasutused kontrolliksid haldussüsteemide toimimist. Samas ei ole selge, kas need kontrollid hõlmaksid strateegiakavades sätestatud määratlusi ja konkreetseid toetuskõlblikkuse kriteeriume. Lisaks ei oleks sertifitseerimisasutustel enam kohustust kontrollida seaduslikkust ja korrektsust;

— komisjon, kes vastutab küll lõpuks eelarve täitmise eest, ei saaks makseasutustelt enam kontrollistatistikat, mistõttu ei saaks ta ka kvantifitseerida rahastamiskõlbmatute kulude mahtu. Samuti lõppeks praegune praktika, mille kohaselt sertifitseerimisasutused annavad kindlust põllumajandustootjatele tehtavate maksete kohta.

Täiendav teave meie

— **infodokumendis ÜPP tuleviku kohta**, mis avaldati 19. märtsil 2018;

— **arvamuses nr 7/2018 ÜPP kohta**, mis avaldati 7. novembril 2018.

Naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvaheline koostöö

Komisjon esitles 14. juunil 2018 ettepanekut luua naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend (NDICI), mis koosneks mitmest olemasolevast välistegevuse vahendist. NDICI rakendamiseks aastatel 2021–2027 on kavandatud 89,2 miljardit eurot.

Lihtsustamine ja paindlikkus

Ettepanekul on selge potentsiaal selle poliitikavaldkonna tegevuse lihtsustamiseks. Eelkõige on meie arvates positiivne asjaolu, et EAFi kaasamine naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendisse tooks selle ELi eelarvesse. Tulemuseks oleks rahalist toetust andvate ELi fondide vaheline suurem järjepidevus ja ning Euroopa Parlamendi poolne tugevam demokraatlik järelevalve. Veel ei ole selge, kas ainuüksi vahendite ühendamisest piisab, et reageerida paindlikumalt ettenägematutele probleemidele ja kriisidele.

Komisjon teeb ka ettepaneku suurendada ülemmäärasid, millest alates vajatakse tegevuskavade ja meetmete vastuvõtmiseks rakendusakte. Kavandatud piirmäärad on kaks korda suuremad kui EAFi puhul. See võib nõrgendada järelevalvekorda.

Tulemuslikkus

Oleme seisukohal, et kavandatud tulemuspõhist lähenemisviisi tuleks kohaldada kõikidel juhtudel, mitte ainult nn naaberriikide puhul. Samuti peaks tulemuspõhine programmitöö hõlmama ka temaatilisi programme.

Soovitame, et komisjon teeks naabruspoliitika, arengu- ja arengukoostöö rahastamisvahendi hindamisel selgemat vahet määruse enda ja sellest tulenevate meetmete vahel. Lisaks peaksid määruses sätestatud konkreetsed eesmärgid olema tihedamalt seotud peamiste tulemusnäitajatega.

Kuna EAF tuleks ELi eelarvesse, oleme seisukohal, et EAFi finantsmääruse eelarvetoetust reguleerivad sätted peaksid olema samuti kooskõlas ELi üldeelarve suhtes kohaldatavate sätetega. Lisaks vajab selgitamist komisjoni kaalutlusõigus ülemeremaadele ja -territooriumidele (ÜMT) eelarvetoetuse andmisel.

Täiendav teave meie

— **arvamuses nr 3/2018 nõukogu määruse ettepaneku kohta, mis käsitleb 11. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust**, mis avaldati 1. oktoobril 2018;

— **arvamuses nr 10/2018 naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi kohta**, mis avaldati 17. detsembril 2018.

InvestEU

6. juunil 2018 tegi komisjon ettepaneku luua InvestEU programm, mille eesmärk on toetada investeeringuid ELis. Komisjoni hinnangul investeeritakse uue fondi toel täiendavalt ligi 650 miljardit eurot. Selle saavutamiseks kasutatakse ELi eelarvest antavat 38 miljardi eurost tagatist, nagu seda tehti ka 2014.–2020. aastaks loodud nõudlusel põhineva Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) puhul.

Meil ei ole palutud nimetatud ettepaneku kohta arvamust esitada. Hiljutistes aruannetes ja arvamuses oleme aga teinud mitmeid märkusi, mis puudutavad EFSI täiendavust muude rahastamisvahendite ja eelarvetagatistega, kaasatud täiendavate investeeringute suuruse hindamiseks kasutatud meetodeid, projektide geograafilist jaotust ning üldisemalt ka rahastamisvahendite kasutamist ELi poliitikavaldkondade rahastamiseks.

Lisaks oleme varem käsitlenud lünki ELi eelarve haldamist ja sellealast aruandlust puudutavas aruandekohustuses. Kõigi tsentraalselt hallatavate rahastamisvahendite koondamine ühte programmi on positiivne samm selle riski leevendamise suunas. Leiame, et see hinnang kehtib võrdselt ka komisjoni ettepaneku kohta.

Lõpetuseks märgime, et komisjon peab olema hoolikas, kui delegeerib potentsiaalselt paljudele partneritele õiguse ELi eelarve suhtes kohustusi võtta. Samuti leiame, et komisjon peaks esitama põhjaliku analüüsi ELi eelarvet ohustava üldise finantsriski kohta, kui ta teeb seadusandlikke ettepanekuid, millega kaasneb suurte tingimuslike kohustuste loomine või lisandumine.

Täiendav teave meie

— **arvamuses nr 2/2016 EFSI kohta**, mis avaldati 11. novembril 2016;

— **arvamuses nr 6/2018 ühissätete määruse kohta**, mis avaldati 31. oktoobril 2018.

Valdkonnaülesed aspektid – mida me ütlesime?

Käesolevas neljandas osas antakse ülevaade meie märkustest ELi tulude ja kulude kohta tehtud ettepanekute horisontaalsete aspektide kohta.

Õigusriigi põhimõtte kaitsmine

Mais 2018 tegi komisjon ettepaneku määruseks liidu eelarve kaitsmise kohta, juhul kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises (näiteks justiitssüsteemi ebapiisav sõltumatus või suutmatus vältida, parandada ja karistada avaliku sektori asutuste ebaseaduslikku otsuste tegemist).

Pooldame komisjoni seadusandliku ettepaneku eesmärki, kuna sellised puudused võivad kahjustada usaldusväärset finantsjuhtimist või liidu muid finantshuve. Uue mehhanismi ulatus, tõhusus ja kohaldatavus on konkreetsemad kui komisjoni käsutuses olevatel muudel võimalustel. Samas leiame, et praeguses etapis ei sisalda ettepanek piisavalt selgeid ja konkreetseid kriteeriume mõiste „üldistunud puudus“ määratlemiseks ja meetmete rakendamiseks. Seega näeme ka vajadust selgitada täiendavalt nii menetlust kui ka meetmete ulatust. Lisaks pooldame kaitsemeetmete lisamist, mis väldiksid negatiivset mõju ELi programmide toetusesaajatele.

Täiendav teave meie

— **arvamuses nr 1/2018 õigusriigi toimimise kohta**, mis avaldati 17. juulil 2018.

Võitlus pettuse ja korruptsiooni vastu

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF)

Komisjon esitas 23. mail 2018 ettepaneku, mis puudutas Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) tegevuse muutmist seoses Euroopa Prokuratuuri loomisega ja OLAFi juurdluste tulemuslikkuse suurendamist.

Oleme seisukohal, et ettepanek ei tagaks oma praegusel kujul ELi finantshuvide kaitse tõhusat tugevdamist. Leiame ka, et ettepanekus sisalduvatest muudatustest ei piisa OLAFi juurdluste tulemuslikkuse märkimisväärseks suurendamiseks.

Meil on kahtlusi Euroopa Prokuratuuri ja OLAFi koostöö kavandatud korralduse suhtes. Näiteks soovitame anda OLAFile ELi pettustevastases tegevuses strateegilisema rolli, mille tulemuseks peaks olema parem järelevalve ELi tasandil. Keskpikas perspektiivis peaks komisjon selle korra üle vaatama ja tegema vajaduse korral ettepaneku täiendavate õigusaktide vastuvõtmiseks.

Pettustevastane programm

Komisjon esitas 30. mail 2018 ettepaneku ELi finantshuvide kaitse kohta ning ELi õiguse nõuetekohase kohaldamise kohta tolli ja põllumajanduse valdkonnas. Programmi kavandatud kogueelarve on 181 miljonit eurot.

Oleme seisukohal, et programmi ja teiste sarnaste meetmete vahel on kattuvuse ja puuduliku koostoime oht. Seetõttu kahtleme selle võimes ELi lisaväärtust pakkuda. Samuti on meil kahtlusi kavandatud tulemusnäitajate sobivuse suhtes programmi tulemuste seireks ja hindamiseks.

Rikkumisest teatamine

29. mail 2018 esitas komisjon ettepaneku liidu õiguse rikkumisest teatavate isikute kaitse kohta.

Pooldame üldjoontes ettepaneku sisu ja esitasime rea konkreetseid soovitusi.

Täiendav teave meie

— **arvamuses nr 4/2018 rikkumisest teatamise kohta**, mis avaldati 15. oktoobril 2018;

— **arvamuses nr 8/2018 OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri kohta**, mis avaldati 22. novembril 2018;

— **arvamuses nr 9/2018 ELi pettustevastase programmi kohta**, mis avaldati 22. novembril 2018.

Õigusaktide mõju hindamine: parema õigusloome põhimõte

Mõjuhindamised moodustavad olulise osa komisjoni parema õigusloome tegevuskavast, mille eesmärk on saavutada ELi poliitika ja õigusaktide selline väljatöötamine ja hindamine, et need saavutaksid oma eesmärgid kõige tõhusamal ja tulemuslikumal viisil[1]. Eelkõige uuritakse neis, kas ELi meetmed on vajalikud, ja analüüsitakse pakutavate lahenduste võimalikku mõju. Hindamine on vajalik alati, kui komisjoni algatusel on eeldatavasti märkimisväärne majanduslik, sotsiaalne või keskkonnamõju. Seega on võimalik hinnata seadusandlikke ettepanekuid, muid kui seadusandlikke algatusi (nt rahastamisprogrammid, soovitused rahvusvaheliste lepingute sõlmimiseks) ja rakendusakte/delegeeritud õigusakte. Mõjuhindamise tulemused esitatakse kokkuvõtlikult aruandes. Komisjoni õiguskontrollikomitee kontrollib iga aruande kvaliteeti ja esitab selle kohta oma arvamuse.

Finantsmääruse kohaselt tehakse programmide ja tegevuste kohta, millega kaasnevad märkimisväärsed kulutused, eelhindamine[2]. Programmide või tegevuste puhul, millel on eeldatavasti märkimisväärne majanduslik, keskkonna- või sotsiaalne mõju, võib eelhindamise teha mõjuhindamise vormis ja sellisel juhul peab komisjon analüüsima ka erinevaid eelarve täitmise viise.

---

[1] Euroopa Komisjon, Parem õigusloome: paremad tulemused – tugevam liit, COM(2016) 615 final, 14.9.2016.

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) nr 2018/1046, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju, artikkel 34.

Komisjon oli teinud põhjaliku ja dokumenteerinud mõjuhindamise vaid kahes valdkonnas kuuest, mille kohta kontrollikoda mitmeaastase finantsraamistiku paketi ettepanekuid analüüsivad arvamused esitas. Eelhindamine oli tehtud vaid ühel juhul neljast, mille kohta me mõjuhindamist ei leidnud (vt ***tabel 1***).

Tabel 1. Ettepanekutele lisatud komisjoni hindamised

Arvamus teemal…	Mõjuhindamine?	Eelhindamine?
Õigusriigi põhimõte	Ei	Ei
Omavahendid	Ei	Ei
Ühissätete määrus	Ei	Ei
ÜPP	Jah	Ei
ELi pettustevastane programm	Ei	Jah
Naabruspoliitika, arengu- ja arengukoostöö rahastamisvahend (NDICI)	Jah	Ei

Oleme endiselt seisukohal, et komisjon oleks pidanud kõigi nende peamiste seadusandlike ettepanekute kohta tegema põhjalikud ja dokumenteeritud mõjuhindamised. See oleks andnud kindlama aluse, et hinnata nii ettepanekuid kui ka nende potentsiaali ELi lisaväärtuse jaoks ning tagaks ka paremat õigusloomet käsitlevate eeskirjade järgimise.

Komisjon koostas põhjaliku mõjuhindamise ühise põllumajanduspoliitika kohta, mis on üks suuremaid kuluvaldkondi. Selles esitatud analüüs erineb aga osaliselt meie leidudest. Üks aspekt, mille puhul meie seisukohad erinevad, puudutab traditsioonilisi ÜPP meetmeid (nt otsetoetused põllumajandustootjatele), mis säilitatakse ja mis moodustavad endiselt suurima osa ühise põllumajanduspoliitika eelarvest, kuigi need ei ole sobivad paljude keskkonnaprobleemide lahendamiseks ega ka kõige tõhusam viis põllumajandusettevõtjate piisava sissetuleku tagamiseks.

Täiendav teave meie

— **arvamuses nr 1/2018 õigusriigi toimimise kohta**, mis avaldati 17. juulil 2018;

— **arvamuses nr 5/2018 omavahendite kohta**, mis avaldati 11. oktoobril 2018;

— **arvamuses nr 6/2018 ühissätete määruse kohta**, mis avaldati 31. oktoobril 2018;

— **arvamuses nr 7/2018 ÜPP kohta**, mis avaldati 7. novembril 2018;

— **arvamuses nr 9/2018 ELi pettustevastase programmi kohta**, mis avaldati 22. novembril 2018;

— **arvamuses nr 10/2018 naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi kohta**, mis avaldati 17. detsembril 2018.

Teiste tööle tuginevaks töövõtuks vajalikud tingimused ei ole loodud

Vaadates läbi komisjoni ettepanekuid ühtekuuluvuse, ÜPP ja naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi kohta analüüsisime me ka seda, kas need ettepanekud võimaldavad meil kasutada kinnitava avalduse töö raames teiste tööle tuginevat töövõttu.

Oleme seisukohal, et ühtekuuluvuse valdkonda käsitlev ettepanek ei paku veel täielikult miinimumnõudeid teiste tööle tuginevat töövõtu rakendamiseks. Samas märgime, et ainuüksi ühissätete määruses ei saa käsitleda kõiki asjakohaseid teiste tööle põhineva auditi tingimusi. Kõigi puuduste kõrvaldamiseks peaksid nii liikmesriigid kui ka komisjon võtma enda pädevusse kuuluvates valdkondades vastu vajaliku korra. Eelkõige peavad liikmesriikide auditeerimisasutused parandama valimite koostamist ja dokumenteerimist, audititööd ning rahastamisvahendite ja riigiabi projektide ettemaksete auditeerimist, ning komisjon peaks üle vaatama allesjäänud veamäära hindamise.

ÜPP ettepanekus on mitu puudust ja ebakindlat aspekti, mis on peamiselt seotud ettepanekus esitatud rahastamiskõlblike kulude määratluse, kindlustandva raamistiku ja sertifitseerimisasutuste rolliga, mis muudavad teiste tööle põhineva auditi tegemise meie jaoks keeruliseks.

Lõpetuseks märgime, et naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi ettepanek ei sisalda piisavat sisekontrolliraamistikku, mis võimaldaks meil kasutada teiste tööle tuginevat töövõttu.

Euroopa Liidu loodud organite sõltumatu välisauditi tugevdamine

Tõhusaks parlamentaarseks järelevalveks kõigi ELi poliitika ja programmide rakendamisega seotud organite üle on vaja tugevat aruandluskorda, mille puhul kasutatakse sõltumatute välisaudiitorite arvamusi. Vastukäivate arvamuste, dubleerimise ja kattuvuse vähendamiseks tuleks vältida ühe üksuse jaoks mitme auditimandaadi andmist.

Seetõttu teeme ettepaneku, et üldreeglina tuleks kõigi Euroopa Liidu loodud organite välisaudiitoriks nimetada Euroopa Kontrollikoda. Lisaks peaksid nõukogu ja parlament komisjoni seadusandliku ettepaneku üle läbirääkimisi pidades nõudma kontrollikojale piiranguteta auditeerimisõigusi kõigis valdkondades, kus rakendatakse ELi poliitikat ja programme, kogutakse tulu ja kulutatakse ELi vahendeid või võetakse neid puudutavaid riske.

Täiendav teave meie

— **infodokumendis** „**Komisjoni ettepanek perioodi 2021–2027 mitmeaastase finantsraamistiku kohta“**, mis avaldati 10. juulil 2018;

— **arvamuses nr 2/2018 Euroopa Valuutafondi kohta**, mis avaldati 8. oktoobril 2018.

Taustteave

Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 pakett – 51 seadusandlikku ettepanekut

Mitmeaastane finantsraamistik on Euroopa Liidu pikaajaline eelarve. Selles fikseeritakse kõigi peamiste kulukategooriate (rubriikide) maksimaalsed eelarvevahendid.

2. mail 2018 avaldas komisjon üldise seadusandliku ettepaneku järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta. Sellele järgnesid valdkondlikud ettepanekud, mis hõlmavad muu hulgas ELi peamisi kuluprogramme. Mitmeaastase finantsraamistiku pakett koosneb kokku 51 seadusandlikust ettepanekust (vt ***I lisa***).

Järgmine mitmeaastane finantsraamistik hõlmab 7-aastast ajavahemikku (2021–2027). Komisjon kavandab selleks perioodi kogukulutusteks 1135 miljardit eurot (2018. aasta hindades). Võrreldes eelmise programmitöö perioodiga kasvavad kulutused 5%. Eelkõige teeb komisjon ettepaneku suurendada kulutusi valdkondades „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalmajandus“, „Ränne ja piirihaldus“ ning „Naabrus ja maailm“. Samas teeb ta ettepaneku vähendada kulutusi valdkonnas „Loodusvarad ja keskkond“ (vt ***II lisa***).

Mitmeaastase finantsraamistiku seadusandlik menetlus

Enne iga 7-aastase rahastamisperioodi algust võtab nõukogu pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist ühehäälselt vastu mitmeaastase finantsraamistiku määruse. Parlament võib nõukogu seisukoha kas heaks kiita või tagasi lükata, kuid ei saa seda muuta. Kui vähesed erandid välja arvata, siis võtavad nõukogu ja parlament ühiselt vastu valdkondlikud õigusaktid; see toimub seadusandliku tavamenetluse kaudu, mida nimetatakse ka kaasotsustamismenetluseks. Lõpuks võtab nõukogu ühehäälselt vastu kõik ELi üldises rahastamissüsteemis (omavahendid) tehtud muudatused ning need tuleb ratifitseerida ka liikmesriikide parlamentides.

Kaks kaasseadusandjat võivad ka volitada komisjoni võtma vastu rakendusakte (nendes sätestatud meetmed peavad tagama, et õigusakte rakendatakse kogu liidus ühetaoliselt), ja/või delegeeritud õigusakte, millega muudetakse või täiendatakse olemasolevaid õigusakte (seda eelkõige uute teiseste eeskirjade lisamiseks).

Ajastus

Algselt kavatses komisjon jõuda kaasseadusandjatega poliitilisele kokkuleppele 2019. aasta kevadeks, et pakkuda ELi eelarvet rakendavatele liikmesriikide ametiasutustele varajast õigus- ja finantskindlust. Praeguse seisuga on kavas lõpetada läbirääkimised mitmeaastase finantsraamistiku paketi üle 2019. aasta lõpuks, st üks aasta enne uue kuluperioodi algust.

Joonisel 1 esitatakse järgmise mitmeaastase finantsraamistiku seadusandliku menetluse üksikasjalik ajakava.

Joonis 1. Mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimiste ajakava

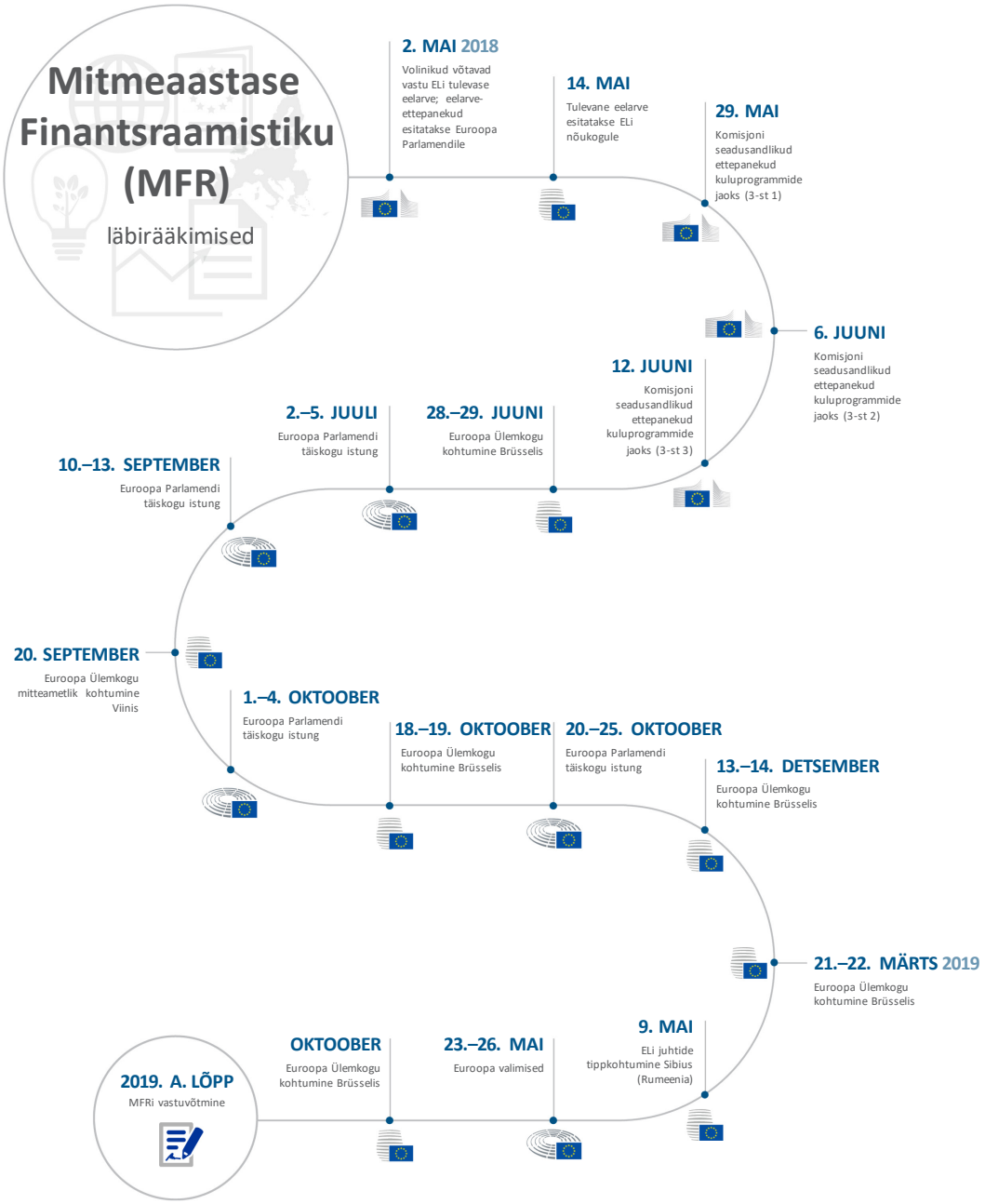

Allikas: Euroopa Kontrollikoda komisjoni andmete põhjal.

Meie roll mitmeaastase finantsraamistiku seadusandlikus menetluses

Euroopa Kontrollikoda on ELi sõltumatu välisaudiitor. Meie missioon on aidata parandada ELi finantsjuhtimist, edendada aruandekohustuse täitmist ja läbipaistvust ning tegutseda liidu kodanike finantshuvide sõltumatu kaitsjana. Me teavitame ELi poliitikakujundajaid ja seadusandjaid riskidest, anname neile kindlust, juhime tähelepanu puudustele ja edusammudele ning nõustame, kuidas parandada ELi poliitika ja programmide juhtimist ja tagada Euroopa kodanikele teave nende raha kasutamise kohta.

Komisjoni seadusandlike ettepanekute kohta anname me hinnangu arvamuste vormis. Arvamused esitatakse kas mõne teise institutsiooni taotlusel või on nende esitamine kohustuslik (kui ettepanek mõjutab finantsjuhtimist või on seotud tulude kogumise meetodite ja menetlustega) (vt ***III lisa***).

Meie analüüs seadusandlike ettepanekute kohta toetub meie varasema audititöö tulemustele, mis avaldatakse aasta- ja eriaruannetes. Järgmise mitmeaastase finantsraamistiku teemal oleme avaldanud ka mitu infodokumenti, milles esitame oma seisukohad enne, kui komisjon esitab oma seadusandlikud ettepanekud.

Komisjon küsis meie arvamust mitme seadusandliku ettepaneku kohta (vt ***tabel 2***). Lisaks küsisid nõukogu ja/või Euroopa Parlament meilt mõne kohta neist arvamust ka eraldi (üldiselt kooskõlas ELTLi artikli 287 lõikega 4). Meil on palutud esitada arvamusi veel nelja seadusandliku ettepaneku kohta, mis ei kuulu küll mitmeaastase finantsraamistiku paketti, kuid on sellega seotud.

Tabel 2. Kontrollikojale esitatud taotlused järgmist mitmeaastast finantsraamistikku puudutavate arvamuste esitamiseks

Arvamus	Institutsioon	Asjakohane ELTLi artikkel
Mitmeaastase finantsraamistiku pakett		
Arvamus nr 1/2018: õigusriigi põhimõte	Komisjon	Artikli 322 lõike 1 punkt a
Arvamus nr 5/2018: omavahendid	Komisjon Parlament Nõukogu	Artikli 322 lõige 2 Artikli 287 lõige 4 Artikli 287 lõige 4
Arvamus nr 6/2018: ühissätete määrus	Komisjon Nõukogu	Artikli 322 lõike 1 punkt a Artikli 287 lõige 4
Arvamus nr 7/2018: ÜPP	Komisjon Parlament	Artikli 287 lõige 4 322
Arvamus nr 9/2018: pettustevastane programm	Komisjon Nõukogu	325 Artikli 287 lõige 4
Arvamus nr 10/2018: Naabruspoliitika, arengu- ja arengukoostöö rahastamisvahend (NDICI)	Komisjon Parlament Nõukogu	Artikli 322 lõige 1 322 Artikli 287 lõige 4
Väljaspool mitmeaastase finantsraamistiku paketti		
Arvamus nr 2/2018: Euroopa Valuutafond	Parlament	Artikli 287 lõige 4
Arvamus nr 3/2018: 11. Euroopa Arengufond	Komisjon Nõukogu	Artikli 287 lõige 4 Artikli 287 lõige 4
Arvamus nr 4/2018: liidu õiguse rikkumisest teatavate isikute kaitse	Komisjon Nõukogu Parlament	325 Artikli 287 lõige 4 Artikli 325 lõige 4
Arvamus nr 8/2018: OLAF	Komisjon Parlament Nõukogu	325 322 Artikli 287 lõige 4

Viimastel aastatel koostatud auditiaruannetes ja ülevaadetes (vt ***tabel 3***) oleme esitanud rea soovitusi ja ettepanekuid, mis puudutavad süsteemseid küsimusi, mida komisjon peab uue mitmeaastase finantsraamistiku ettevalmistamisel käsitlema.

Tabel 3. Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 teemal avaldatud infodokumendid

Pealkiri	Avaldamise kuupäev
Infodokument, mis käsitleb komisjoni ettepanekut perioodi 2021–2027 mitmeaastase finantsraamistiku kohta	10. juuli 2018
Infodokument ühtekuuluvuspoliitika elluviimise lihtsustamise kohta 2020. aastale järgneval perioodil	28. mai 2018
Panus ELi teadusuuringute programmi lihtsustamisse pärast programmi „Horisont 2020“	21. märts 2018
Infodokument ÜPP tuleviku kohta	19. märts 2018

Lisad

Lisa I. Ülevaade mitmeaastase finantsraamistiku paketti puudutavatest komisjoni seadusandlikest ettepanekutest

Nr	Programm	Õigusakt
Ettepanekud – mitmeaastase finantsraamistiku pakett		
1	Mitmeaastase finantsraamistiku pakett	Ettepanek: nõukogu määrus, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027
2		Ettepanek: institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta
3		Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus liidu eelarve kaitsmise kohta, juhul kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises
4		Nõukogu otsus Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta
5		Nõukogu määrus meetodite ja menetluse kohta, millega tehakse kättesaadavaks omavahendid, mis põhinevad äriühingu tulumaksu ühtsel konsolideeritud maksubaasil, Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemil ja ringlusse võtmata plastpakendijäätmetel, ning rahavajaduste rahuldamise meetmete kohta
6		Nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EMÜ, Euratom) nr 1553/89 käibemaksust laekuvate omavahendite kogumise kindla ühtse korra kohta
7		Nõukogu määrus, millega kehtestatakse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed
8	Õigus, õigused ja väärtused	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse õiguste ja väärtuste programm
9		Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse õigusprogramm
10	Euroopa Sotsiaalfond+	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) kohta
11	Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF) kohta
12	PERIKLES – euro kaitsmine võltsimise eest	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest perioodil 2021–2027 (programm „Perikles IV“)
13	Majandus- ja rahaliitu toetav Euroopa investeeringute stabiliseerimise vahend	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa investeeringute stabiliseerimise vahend
14	Reformide tugiprogramm	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse reformide tugiprogramm

Nr	Programm	Õigusakt
Ettepanekud – mitmeaastase finantsraamistiku pakett		
15	Keskkonna ja kliimameetmete programm (LIFE)	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1293/2013
16	Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013
17		Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013
18		Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus, määrust (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, määrust (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veinitoodete määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta, määrust (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks, ning määrust (EL) nr 229/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed Egeuse mere väikesaarte jaoks.
19	Programm „Erasmus+“	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm „Erasmus“ ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1288/2013
20	Programm „Loov Euroopa“	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse programm „Loov Euroopa“ (2021–2027) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1295/2013

Nr	Programm	Õigusakt
Ettepanekud – mitmeaastase finantsraamistiku pakett		
21	Euroopa Regionaalarengu Fond ja Ühtekuuluvusfond	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta
22		Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb mehhanismi õiguslike ja haldustakistuste kõrvaldamiseks piiriüleses kontekstis
23		Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Regionaalarengu Fondist ja välisrahastamisvahenditest toetatavat Euroopa territoriaalse koostöö eesmärki (Interreg) käsitlevate erisätete kohta
24		Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi+, Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad finantseeskirjad
25	Programm „Euroopa horisont“	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm
26		Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ning kehtestatakse selle osalemis- ja levitamiseeskirjad
27	Euratomi teadus- ja koolitusprogramm	Ettepanek: nõukogu määrus, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ täiendav Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogramm aastateks 2021–2025
28	Rahvusvaheline katsetermotuumareaktor (ITER)	Ettepanek: nõukogu otsus, millega muudetakse otsust 2007/198/Euratom, millega luuakse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõte ning antakse sellele eelised

Nr	Programm	Õigusakt
Ettepanekud – mitmeaastase finantsraamistiku pakett		
29	Ühtse turu programm, sealhulgas: – Ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) – Toiduohutus – Loomade tervishoid, loomade heaolu ja taimetervis – Statistika – Finantsteenused – Tarbijad – Konkurents – Õigus- ja halduskoostöö – Määrused ja standardite kehtestamine	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse ühtse turu, ettevõtete, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime ja Euroopa statistika programm ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 99/2013, (EL) nr 1287/2013, (EL) nr 254/2014, (EL) nr 258/2014, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 2017/826
30	ELi pettustevastane programm	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ELi pettustevastase võitluse programmi loomise kohta
31	Euroopa kosmoseprogramm, sh – Galileo ja EGNOS – Copernicus – innovatiivse Euroopa kosmosesektori edendamine – kosmose olukorra jälgimine, kosmoseilmastik, riiklik satelliitside – Euroopa Kosmoseagentuur	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 912/2010, (EL) nr 1285/2013 ja (EL) nr 377/2014 ning otsus nr 541/2014/EL
32	InvestEU fond ja selle neli osa – jätkusuutlik taristu – teadusuuringud ja innovatsioon – sotsiaalsed investeeringud ja oskused – väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse InvestEU programm
33		Ettepanek: nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrust (EL) 2015/1588, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes
34	Koostöö tolli valdkonnas (toll)	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse tollikoostöö programm „Toll“
35	Maksustamisalane koostöö (programm „Fiscalis“)	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse maksustamisalase koostöö programm „Fiscalis“
36	Euroopa solidaarsuskorpus	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa solidaarsuskorpuse programm ning tunnistatakse kehtetuks [Euroopa solidaarsuskorpuse määrus] ja määrus (EL) nr 375/2014
37	Euroopa ühendamise rahastu, millest toetatakse kolme valdkonda – transport – energeetika – digivaldkond	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1316/2013 ja (EL) nr 283/2014

Nr	Programm	Õigusakt
Ettepanekud – mitmeaastase finantsraamistiku pakett		
38	Digitaalse Euroopa programm, millel on viis sammast – kõrgjõudlusega andmetöötlus – küberturvalisus – tehisintellekt – kõrgtasemel digioskused – ulatuslikud kasutuselevõtuprojektid	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2021–2027 digitaalse Euroopa programm
39	Euroopa Merendus- ja Kalandusfond / rahvusvaheline kalandusleping	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 508/2014
40	Varjupaiga- ja Rändefond	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond
41	Integreeritud piirihalduse fond, mis koosneb kahest osast – piirihaldus ja viisad – tollikontrolli seadmed	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse integreeritud piirihalduse fondi osana piirihalduse ja viisade rahastamisvahend
42		Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse integreeritud piirihalduse fondi osana tollikontrolli seadmete rahastamisvahend
43	Sisejulgeolekufond	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Sisejulgeolekufond
44	Tuumarajatiste dekomisjoneerimine Leedus	Ettepanek: nõukogu määrus, millega kehtestatakse Leedu Ignalina tuumaelektrijaama dekomisjoneerimise abiprogramm (Ignalina programm) ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EL) nr 1369/2013
45	Tuumaohutus ja dekomisjoneerimine, sh – abi Bulgaariale – abi Slovakkiale – komisjoni rajatiste dekomisjoneerimine – tuumaohutus ja tuumaenergiaalased kaitsemeetmed	Ettepanek: nõukogu määrus, millega kehtestatakse tuumarajatiste dekomisjoneerimise ja tuumajäätmete käitlemise sihtotstarbeline rahastamiskava ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (Euratom) nr 1368/2013
46	Euroopa Kaitsefond, mis hõlmab – teadusuuringuid – suutlikkuse arendamist	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Kaitsefond
47	Euroopa rahutagamisrahastu	Komisjoni poolt toetatav liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanek nõukogule võtta vastu nõukogu otsus, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu
48	Naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvaheline koostöö rahastamisvahend, sh	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend

Nr	Programm	Õigusakt
Ettepanekud – mitmeaastase finantsraamistiku pakett		
49	– Euroopa Arengufond – Arengukoostöö rahastamisvahend – Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend – Demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend – Partnerluse rahastamisvahend – Stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahend – Tuumaohutuse alase koostöö rahastamisvahend – ühine rakendusmäärus – Euroopa Kestliku Arengu Fond – Makromajanduslik finantsabi – välislaenude andmise volitus – välistegevuse tagatisfond – Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide investeerimisrahastu – rände välisaspektid	Ettepanek: nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend, mis Euratomi asutamislepingu alusel täiendab naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendit
50	Koostöö ülemeremaade ja -territooriumidega, sealhulgas Gröönimaaga	Ettepanek: nõukogu otsus ülemeremaade ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta, sh ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Gröönimaa ja Taani Kuningriigi vahelised suhted (ÜMTde assotsieerimise otsus)
51	Ühinemiseelse abi rahastamisvahend	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA III)
Ettepanekud, mis ei kuulu küll mitmeaastase finantsraamistiku paketti, kuid on sellega seotud		
+1		Ettepanek: nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Valuutafond
+2		Ettepanek: nõukogu määrus, mis käsitleb 11. Euroopa Arengufondi suhtes kohaldatavat finantsmäärust
+3		Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi käsitlevat määrust (EL, Euratom) nr 883/2013 seoses koostööga Euroopa Prokuratuuriga ja OLAFi juurdluste tulemuslikkusega (COM(2018) 338 final)
+4		Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liidu õiguse rikkumisest teatavate isikute kaitse kohta (COM(2018) 0218 final)

Lisa II. Komisjoni ettepanek mitmeaastaseks finantsraamistikuks 2021–2027 – ELi 7-aastases eelarves kavandatud muudatused

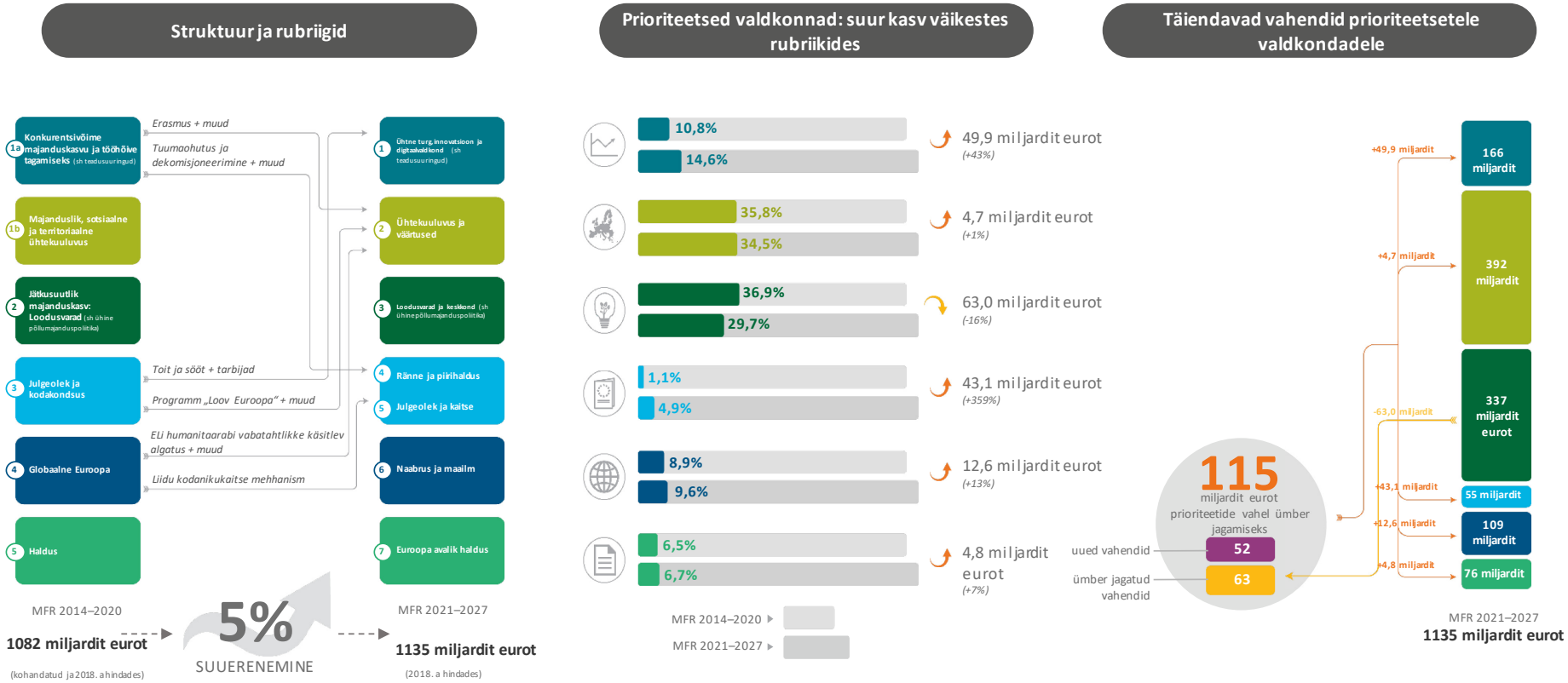

Allikas: Euroopa Kontrollikoda komisjoni andmete põhjal.

Lisa III. Euroopa Liidu toimimise leping – kontrollikoja arvamuste õiguslik alus

Vabatahtlik
Artikli 287 lõige 4: „[---] Kontrollikoda võib igal ajal teha märkusi, eelkõige eriettekannete vormis, konkreetsete küsimuste kohta ning esitada liidu mõne teise institutsiooni taotlusel arvamusi.“

Kohustuslik

Artikli 322 lõige 1

„Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad seadusandliku tavamenetluse kohaselt ning pärast konsulteerimist kontrollikojaga määruste abil vastu: a) finantseeskirjad, millega määratakse kindlaks eelkõige eelarve koostamise ja täitmise ning aruannete esitamise ja auditeerimise kord; [---].“

Artikli 322 lõige 2

„Komisjoni ettepaneku põhjal ning pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi ja kontrollikojaga määrab nõukogu kindlaks meetodid ja menetluse, mille kohaselt liidu omavahendeid käsitleva korraga ette nähtud eelarvetulud tehakse komisjonile kättesaadavaks, ning määrab meetmed, mida vajaduse korral võetakse sularahanõudluse rahuldamiseks.“

Artikli 325 lõige 4

„Toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ning pärast konsulteerimist kontrollikojaga võtavad Euroopa Parlament ja nõukogu vajalikud meetmed liidu finantshuve kahjustavate pettuste ennetamiseks ja nende vastu võitlemiseks, pidades silmas tõhusa ja võrdväärse kaitse võimaldamist liikmesriikides ning liidu institutsioonides, organites ja asutustes.“

Artikkel 336

„Euroopa Parlament ja nõukogu kinnitavad seadusandliku tavamenetluse kohaselt ja pärast konsulteerimist teiste asjaomaste institutsioonidega määruste abil Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad ning liidu muude teenistujate teenistustingimused.“

EUROOPA KONTROLLIKODA

Väljaannete talitus

EUROOPA KONTROLLIKODA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel +352 4398-1

Päringud: eca.europa.eu/et/Pages/ContactForm.aspx
Veebisait: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

© Euroopa Liit, 2019

Euroopa Liidu autoriõiguste alla mittekuuluvate fotode või muu materjali kasutamiseks või reprodutseerimiseks tuleb taotleda luba otse autoriõiguste valdajalt.